Dosarul nr. 2i-32/3/18
28-2i-2490-12042019

HOTĂRÎRE
În numele legii

16 aprilie 2026 *****

Judecătoria Edineţ, sediul central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Natalia Bobu
grefier Cristina Albu

în lipsa reclamantului lichidatorul SRL „Trivarnist” Bostan Tatiana, care a solicitat examinarea acțiunii în lipsă, în lipsa pârâtei Nistor Victoria, care a fost citată legal,

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL „Trivarnist” Bostan Tatiana privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Trivarnist”, în proces de insolvabilitate,

a constatat:

La data de 08 aprilie 2019 lichidatorul SRL „Trivarnist” Bostan Tatiana s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către Nistor Victoria privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL „Trivarnist” în persoană administratorului statutar Nistor Victoria IDNP *****cu domiciliul în r-1 Edineț, s. ***** și încasarea de la cet. Nistor Victoria în beneficiul masei debitoare a creanţelor SRL „Trivarnist” validate şi nestinse în sumă de 288309,26 lei.

În motivarea cererii a indicat că, prin Hotărîrea Curţii de Apel Bălţi nr. 2i-36/17 din 27.04.2017 s-a constatat incapacitatea de plată a „Trivarnist” SRL şi a fost intentată procedura simplificată a falimentului şi dizolvare faţă de aceasta. În calitate de lichidator a fost desemnat dna Bostan Tatiana, deţinător al autorizaţiei nr. 18 din 14.01.2015.

În cadrul procesului de insolvabilitate a întreprinderii, inclusiv în rezultatul realizării inventarierii masei debitoare, s-a constatat că întreprinderea insolvabilă nu dispune de bunuri pentru a fi incluse în masa debitoare.

Totodată, în cadrul procesului de insolvabilitate a SRL „Trivarnist” au fost validate creanţe ale creditorilor întreprinderii, care au depus cereri de admitere a creanţelor, în sumă de 288309,26 lei (ceea ce prezintă suma obiectului prezentei acţiuni). Creanţele în cauză nu pot fi stinse din motivul lipsei masei debitoare.

La adunarea creditorilor SRL „Trivarnist” (în proces de insolvabilitate) din 20.03.2019 creditorii au hotărât de a împuternici lichidatorul să întreprindă toate

măsurile legale în vederea atragerii la răspundere subsidiară a persoanelor cărora le-ar fi imputată starea de insolvabilitate a debitorului.

În acest sens, în vederea executării Hotărârii adunării creditorilor a adus la cunoştinţa instanţei de insolvabilitate că subiectul prezentei cereri şi respectiv persoană căreia îi este imputabilă starea de insolvabilitate a SRL „Trivarnist" (în proces de insolvabilitate) este administratorul şi fondatorul întreprinderii dna Nistor Victoria.

Potrivit prevederilor normelor legale subiect a prezentei acţiuni pot fi membrii organului de conducere a întreprinderii insolvabile în speţă - administratorul şi unicul fondator dna Nistor Victoria.

În argumentarea faptului că dna Nistor Victoria are calitatea de administrator şi fondator al întreprinderii SRL Trivarnist a prezentat următoarele probe şi anume informaţia Agenţiei Servicii Publice nr. 78 din 23.03.2017 şi respectiv Decizia privind înregistrarea modificărilor din 23.03.2017 şi din 12.05.2017. Din actele menţionate reiese că din data de 16.06.2009 şi până în prezent administrator şi asociat unic al întreprinderii insolvabile este înregistrat dna Nistor Victoria.

În cazul de faţă consideră că pârâtului îi sînt imputabile următoatele temeiuri de atragere la răspundere subsidiară prevăzute la art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilităţii şi anume: lit. a) folosirea bunurilor debitorului în interes personal, lit. e) - ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii, g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori, lit. h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14., lit. i) comiterea altor acţiuni care au adus daune proprietăţii debitorului.

Suplimentar și-a întemeiat prezenta acţiune în baza art. 27 alin. (3) şi (4) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012.

Cu referire la temeiul indicat la lit. a) și g) din art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității *folosirea bunurilor debitorului în interes personal şi dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori* a adus la cunoştinţa instanţei de insolvabilitate că la data de 27.04.2017 (data intentării procesului de insolvabilitate) administratorul întreprinderii insolvabile dna Nistor Victoria a emis factura fiscală seria AAB nr. 2047972 din 27.04.2017 potrivit căreia a livrat de la întreprinderea insolvabilă var în sumă totală de 156090 lei, în cantitate de 43000 kg, la preţ de 3,025 lei pentru 1 kg. Factura seria AAB nr. 2047972 din 27.04.2017 a fost contrasemnată de către dna Nistor Victoria, care a aplicat şi ştampila întreprinderii insolvabilă. Ţine de menţionat că în factura fiscală seria AAB nr. 20479 din 27.04.2017 la rubrica cumpărător este indicat „persoane fizice" fără a indica numele şi prenumele persoanelor fizice şi datele de identificare (adresa, codul fiscal, codul băncii etc.).

Conform registrului contabil al întreprinderii insolvabile „Registrul contului 241-casa, pentru perioada 01.04.2017-24.05.2017”, prezentat de pîrît lichidatorului, se indică că întreprinderea insolvabilă a primit în numerar în luna aprilie suma de 156 090 lei (indicată la contul 221) pentru varul comercializat. Din banii primiţi pîrîtul a luat suma de 154 500 lei indicînd în actele contabile ridicarea banilor pentru împrumuturi pe termen scurt acordat de pîrît întreprinderii insolvabile (fapt indicat în rubrica contului contabil 512 a actului sus menţionat). Totdată suma de 1669,31 lei pîrîtul a folosit-o pentru a-şi achita datoria la salariu faţă de sine (fapt indicat în contul contabil 531a actului sus menţionat). Mai mult ca atât pîrîtul a prezentat informaţia generală despre realizarea acestor operaţiuni în perioada de după intentarea procesului de insolvabilitate (actele dat au fost anexate la Declaraţia din 03.08.2017).

Ca probă suplimentară ce dovedeşte fapta sus descrisă a pârâtului serveşte actul de control fiscal nr. 5-681975 din 25.05.2017 emis de Serviciul Fiscal de Stat în rezultatul realizării controlului la SRL „Trivarnist”, unde în pct. 4 Taxe pe valori adăugate se precizează că „*în perioada L/04.2017 conform facturii fiscale AAB nr. 2047972 din 27.04.2017 au fost efectuate livrări de producţie persoanelor fizice în sumă de 139075 lei cu TVA în sumă de 27915 lei ... producţia livrată a fost achitată de cumpărător prin numerar în lipsa maşinii de casă şi control şi fără utilizarea acesteia*”.

A atras atenţia că de la intentarea procesului de insolvabilitate şi pînă la moment pârâtul nu a transmis lichidatorului banii percepuţi de la comercializarea bunurilor întreprinderii insolvabile, dar şi-a achitat creanţele sale pe care invoca că le are faţă de întreprindere.

În situaţia de faţă constată că pârâtul a comercializat var ce aparţinea întreprinderii insolvabile, chiar în ziua intentării procesului de insolvabilitate, iar banii rezultaţi i-a însuşit pentru sine. Prin acţiunile pârâtului se atestă şi intenţia de rea-credinţă a pârâtului şi totodată folosirea bunurilor debitorului în interes personal. Astfel pârâtul deşi cunoştea că întreprinderea dispune de datorii faţă de creditori, a comercializat bunurile debitorului, astfel încălcând prevederile imperative ale legislaţiei şi a însuşit banii rezultaţi pentru sine, în contul stingerii propriilor creanţe, care potrivit prevederilor legii insolvabilităţii sînt creanţe de rang inferior. Aceste acţiuni denotă că pârâtul a folosit bunurile întreprinderii în interes personal, iar acţiunile respective fiind un temei de atragere la răspundere subsidiară. Totodată acţiunea pârâtului ca în luna aprilie şi-a achitat datoriile faţă de sine se încadrează în prevederile art. 248 alin (1) lit. g).

Totodată, prin acţiunea în cauză pârâtul a încălcat vehemente prevederile art. 74 - 75 ale legi insolvabilităţii precum şi dispoziţiile Hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate.

Astfel, consideră că este demonstrat că prin faptele pârâtului descrise supra se întrunesc prevederile art. 248 alin. (1) lit. a) şi g) a Legii insolvabilităţi şi respectiv pârâtul urmează a fi tras la răspundere subsidiară patrimonială în baza temeiurilor citate.

Referitor la ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii, a adus la cunoştinţa instanţei faptul, că debitorul pînă la data intentării procesului de insolvabilitate a ţinut evidenţa contabilă contrar prevederilor legii, acest fapt este dovedit prin actul de control fiscal şi Decizia de control fiscal nr. 412 din 31.05.2017.

În Decizia nr. 412 din 31.05.2017 sunt indicate mai multe încălcări efectuate de debitor la ţinerea evidenţei contabile şi anume: încasări băneşti în numerar cu consumatori în lipsa maşinii de casă şi control (realizată la 27.04.2017 prin factura AAB nr. 2047972), a admis erori la completarea declaraţiilor TVA prin prezentarea majorărilor şi diminuărilor neîntemeiate (pe perioada a. 2014-2015).

Ţinerea unei contabilităţi contrare prevederilor legii a generat calcularea plăţilor fiscale şi respectiv sancţiunilor pentru neachitarea acestora.

În concluzia celor menţionate, consideră că este demonstrat pe deplin faptul că membrii organului de conducere a întreprinderii insolvabile în persoana directorului şi fondatorului Nistor Victoria a ţinut contabilitate contrar prevederilor legii. Astfel pârâtul este pasibil de atragerea la răspundere subsidiară în baza temeiului menţionat.

În privinţa nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 a Legii insolvabilităţii a prezentat următoarele probe şi argumente:

În cazul de faţă, constată că pârâtul a încălcat vehement prevederile normelor art. 14, 2 din legea insolvabilității și art. 74 alin. (7) din Lege cu privire la societățile cu răspundere limitată, nu şi-a executat obligaţia de înaintare a cererii introductive şi respectiv urmează a fi tras la răspundere subsidiară şi pentru acest fapt. Drept dovadă a nedepunerii cererii introductive a menționat că cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate a SRL ”Trivarnist” a fost înaintată în instanţa de insolvabilitate la data de 07.03.2017 de către creditorul SRL ”Premer-SV” şi nu de organul de conducere a întreprinderii insolvabile.

Ţine de precizat că deși organele de conducere a întreprinderii insolvabile cunoşteau despre datoria întreprinderii faţă de creditorul SRL ”Premer-SV” (datorie care are ca temei o hotărâre judecătorească) şi că întreprinderea este în incapacitate de plată şi respectiv nu dispunea de suficiente bunuri şi/sau mijloace băneşti pentru a acoperi datoria în cauză aceștea nu au înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de întreprindere.

În această ordine de idei consideră că este demonstrat faptul că organul de conducere nu şi-a executat obligaţia de a depune cerere introductivă şi respectiv urmează a fi tras la răspundere subsidiară şi din acest motiv.

Suplimentar indică, că în speţă sunt întrunite şi temeiul prevăzut la art. 138 alin. (5) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, „În cazul în care contrar circumstanţelor ce denotă incapacitatea de plată, potrivit căreia întreprinderea dizolvată urma să fie lichidată doar în procedură simplificată a falimentului, proprietarul, asociaţii (membrii acţionarii) şi lichidatorul nu au adresat în instanţă de insolvabilitate cerere de declarare a stării de insolvabilitate, aceştia poartă răspundere subsidiară si solidară fată de creditorii ale căror creanţe nu au fost stinse în mărime deplină şi, totodată, acest fapt serveşte temei pentru refuzul de a radia întreprinderea din registrul de stat".

În cazul dat, deşi întreprinderea era în incapacitate de plată, imposibilitate de a executa obligaţiile scadente faţă de creditori din lipsa activelor şi a mijloacelor băneşti care ar servi la stingerea acestora, pârâtul nu şi-a executat obligaţia de înaintare a cererii introductive. Astfel se întrunesc condiţiile prevăzute la art.138 alin (5) a Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012 pentru atragerea la răspundere subsidiară şi în baza cestui temei iar pîrîtul urmează a fi atras la răspundere subsidiară şi în baza acestui temei.

Cu referire la temeiul indicat în art.248 alin. (1) lit. i) a Legii insolvabilității *comiterea altor acţiuni care au adus daune proprietăţii debitorului* a menționat următoarele.

Acţiunile comise de pârât care au condus în mod evident la insolvabilitatea întreprinderii constituie faptul că pîrîtul nu a urmărit creanţele întreprinderii în sumă totală de 62617,20 lei faţă de SA Avicola Rasa - 58552,00 lei şi faţă de SA Drumuri Donduşeni - 4065,20 lei.

Pârâtul a menţionat în declaraţia/explicaţia din 03.08.2017 prezentată lichidatorului că datoria debitorului faţă de SA Avicola Rasa s-a acumulat încă din anul 2011. Ţine de menţionat că creanţa respectivă este reflectată în actele contabile ale întreprinderii insolvabile (sunt incluse în Jurnalul - order pentru contul contabil 221) şi totodată despre prezenţa creanţei în cauză se indică şi în Actul controlului fiscal nr. 5-681975 din 25:05.2017 emis de Serviciul Fiscal de Stat şi respectiv se constată că asemenea datorie există. Ţine de precizat că pârâtul nu a realizat nici o acţiune legală de urmărire a prezentei creanţe (ori potrivit informaţiei deţinute de lichidator nu există în acest sens nici un act judecătoresc dispozitiv emis în vederea încasării datoriei în cauză). Lichidatorul a interpelat Agenţia Servicii Publice solicitîndu-i informaţia referitor la adresa de sediu a debitorului dat pentru a urmări creanţa. Agenţia Servicii Publice prin răspunsul său nr. 05/01 B610/1 din 28.11.2017 a informat că SA Avicola Roso a fost radiată din Registrul de stat la data de 23.06.2016 în baza Hotărîrii Curţii de Apel ***** nr.

2i-461/14 din 06.06.2016. Astfel, deoarece pârâtul nu şi-a executat obligaţiile prevăzute de legislaţie şi nu a urmărit creanţa, la moment această creanţă nu poat fi urmărită. Astfel constată neurmărirea acestei creanţe de către pîrît a cauza daune proprietăţii întreprinderii în mărime de 58 552 lei.

Pârâtul a mai precizat în declaraţia din 03.08.2017 că în calitate de debitor al întreprinderii este înregistrat şi SA Drumuri Donduşeni, datoria dată este reflectată în actele contabile ale întreprinderii insolvabile (sunt incluse în Jurnalul - order pentru a contul contabil 221). Despre existenţa creanţei se indică expres şi în Actul controlului fiscal nr. 5-681975 din 25.05.2017 emis de Serviciul Fiscal de Stat. Ţine de precizat că pârâtul nu a realizat nici o acţiune legală de urmărire a prezentei creanţe. Lichidatorul a interpelat Agenţia Servicii Publice solicitându-i informația referitor la adresa de sediu a SA „Drumuri Donduşeni", pentru a urmări creanţa în cauză. Agenția Servicii Publice prin răspunsul său nr. 05/01 B610/1 din 28.11.2017 a informat că SA Drumuri Donduşeni a fost radiată din Registrul de stat la data de 12.02.2013 în rezultatul reorganizării prin absorbție de către SA Drumuri Edineţ cu drept de succesor. Lichidatorul a urmărit creanţa debitorului prin poprire, care a fost admisă de instanţa de insolvabilitate şi respectiv s-a dispus încasarea sumei datorate, însă hotărîrea a fost ulterior casată de instanţa de recurs prin Decizia din 04.03.2019. Drept temei de casare a Hotărârii instanţei de insolvabilitate prin care s-a admis poprirea a fost omiterea termenul general de prescripţie extinctivă. Respectiv constată că obligaţia de urmărire a prezentei creanţe trebuia executată de pîrît în interiorul termenului de prescripţie extinctivă, care nu a fost realizat de către pârât, mai mult ca atît instanţa de apel a constatat că Nistor Victoria nu a înaintat creanţa faţă de SA Drumuri Donduşeni în termenul indicat în anunţul privind iniţierea procedurii de absorbţie, publicat în Monitorul Oficial, ceea ce decade întreprinderea din dreptul de a urmări creanţa. Astfel prin inacţiunile de neurmărire a creanţei Nistor Victoria a cauzat daune întreprinderii în mărime de 4065,20 lei. Aceste acţiuni ale pîrîtului care urmau a fi realizare în anii 2012-2014 pe lîngă faptul că au cauzat întreprinderii prejudicii au condus la insolvabilitatea debitorului prin imposibilitatea, incapacitatea de a achita creanţele ajunse la scadenţă.

Pârâtul a încasat nejustificat în perioada ultimilor ani de până la intentarea procesului de insolvabilitate (2016-2017) din contul întreprinderii insolvabile suma de 296 684,50 lei, indicînd în rubrica destinaţie plăţilor din Rulajul bancar al contului întreprinderii debitoare deschis la BC Moldindconbank SA cheltuieli gospodăreşti,

A precizat că asupra banilor extraşi de pârât din contul întreprinderii insolvabile, ce constituie suma de 296 684,50 lei nu au fost prezentate acte contabile justificative.

Referitor la temeiul prevăzut la art. 27 alin (4) a legii insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, a adus la cunoştnţa instanţei de insolvabilitate că în speţă este întrunit temeiul sus menţionat. Astfel după desemnarea administratorului provizoriu prin încheierea din 09.03.2018 a fost înaintată notificare către membrii organelor de conducere a debitorului la sediul înregistrat în Registrul de Publicitate ţinut de Agenţia Servicii Publice. Interpelarea administratorului provizoriu nr. 249 din 16.03.2017 a fost recepţionată de pârât la data de 21.03.2017, care a contrasemnat pe cotorul scrisorii. Cu toate acestea pârâtul a prezentat unele acte contabile primare ale întreprinderii insolvabile abia la data de 19.05.2017 adică după intentarea procesului de insolvabilitate. Deoarece pîrîtul nu a transmis în perioada de administrare provizorie documentele activităţii economice şi documentele de evidenţă contabilă a debitorului, consideră că este întrunit temeiul prevăzut la art. 27 lin. (4) a legii insolvabilităţii, iar pîrîtul urmează a fi tras la răspundere subsidiară în limitele întregului pasiv a întreprinderii insolvabile - ceea ce la momentul de faţă prezintă suma creanţelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate. (f.d. 5-15)

În ședința de judecată lichidatorul debitorului Bostan Tatiana nu s-a prezentat, dar prin cerere a solicitat examinare cererii cu privire la răspundere subsidiară a membrilor conducerii debitorului în lipsă.

În ședința de judecată pârâta Nistor Victoria, deși a fost citată în mod legal, nu s-a prezentat la ședința de judecată. Procedura de citare a acesteia a fost îndeplinită cu respectarea tuturor rigorilor legale, inclusiv prin scrisoare recomandată cu aviz de primire și prin publicarea citației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Aprecierea instanței:

Studiind materialele dosarului civil, instanţa de insolvabilitate consideră ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL „Trivarnist" Bostan Tatiana privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Trivarnist", în proces de insolvabilitate şi pasibil de a fi respinsă din următoarele considerente.

Instanța de insolvabilitate notează că, răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului reprezintă o formă specială a răspunderii delictuale civile, care poate fi angajată față de anumite persoane în rezultatul încălcării unor obligații legale cu caracter patrimonial, prin obligarea acestora la suportarea datoriilor persoanei insolvabile.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, *La cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie*

suportate de membrii organelor lui de conducere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Astfel pentru ca o persoană să fie atrasă la răspundere subsidiară, urmează a fi stabilită comiterea acțiunilor, prevăzute la acest articol, dar și probat faptul că comiterea acestor acțiuni au dus la insolvabilitatea debitorului. Astfel, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activităţii de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terţ, calificarea acestei forme de răspundere având un caracter delictual în toate situaţiile.

Corespunzător urmează să fie stabilită legătura de cauzalitate între acţiunile membrilor organelor de conducere, ori a altor persoane şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acţiunilor acestora şi nu altor circumstanţe, precum şi vinovăţia membrului organelor de conducere în cauzarea sau agravarea stării de insolvabilitate.

Raportul de cauzalitate este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Astfel, persoanele culpabile pot fi obligate la repararea doar numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite şi nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiţie stipulată şi în prevederile art. 1998 alin. (1) – (2) din Codul civil, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat

prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de insolvabilitate concluzionează că, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului urmează a fi întrunite toate condiţiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciul - sub forma unei părţi a pasivului patrimonial al debitorului insolvabil, legătura de cauzalitate dintre faptă şi pasiv, vinovăţia - sub forma intenţiei sau culpei şi toate acestea în cumul au creat starea de insolvenţă a debitorului.

Actele cauzei, atestă faptul că în speță se solicită de a fi atras la răspundere subsidiară Nistor Victoria, administratorul SRL „Trivarnist" în temeiul art. 248 alin. (1) lit. a), e), g), h) și i) a Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012. Suplimentar a întemeiat acțiunea în baza art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității.

Astfel, prin prisma 248 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pentru ca aceasta să fie atrasă la răspundere subsidiară este necesar să se dovedească că i-a cauzat debitorului insolvabil, una din acțiunile prevăzute de alin. (1) al acestui articol.

Așa dar, instanța de judecată va reieși la examinarea cauzei din temeiurile de drept invocate de reclamant în mod expres în cererea sa de chemare în judecată.

Referitor la temeiului invocat de lichidatorul Bostan Tatiana prevăzut la art. 248 alin (1) lit. a) și g) din Legea insolvabilității, care prevede că *pentru folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal și dispunerea în luna precedentă încetării plăților de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori persoana culpabilă poate fi atrasă la răspundere subsidiară*, instanța a constatat că, reclamantul a invocat folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, făcând trimitere la factura fiscală seria AAB nr. 204797 din 27.04.2017 potrivit căreia s-a livrat de la întreprinderea insolvabilă var în sumă totală de 156090 lei, iar banii obținuți pârâta i-a însușit pentru sine.

Instanța consultând portalul instanțelor de judecată, a stabilit că prin hotărârea instanței de insolvabilitate din 27 iulie 2021, dos., nr. 2i-32/1/20 (*devenită irevocabilă*) s-a constatat nulitatea facturii fiscale seria AAB nr. 2047972 din 27.04.2017, eliberată de SRL „Trivarnist". S-a încasat din contul Victoriei Nistor în masa debitoare a SRL „Trivarnist" în proces de insolvabilitate suma de 156090 lei.

Deci, se reține că pe parcursul examinării cauzei de atragere la răspundere subsidiară, respectiva factură fiscală seria AAB nr. 2047972 din 27.04.2017 a fost anulată. Ca urmare, suma de bani încasată anterior de către conducătorul debitorului a fost restituită integral, fiind încasată efectiv în masa debitoare a societății.

Cu toate acestea, lichidatorul, deși a cunoscut faptul cert al anulării facturii și al încasării sumei înapoi în patrimoniul firmei, a manifestat pasivitate procesuală: nu a depus o cerere de modificare a obiectului acțiunii, nu a diminuat cuantumul răspunderii solicitate prin scăderea sumei recuperate și nu și-a concretizat pretențiile finale.

Instanța de judecată este legată de obiectul și limitele cererii cu care a fost sesizată. Din moment ce lichidatorul solicită în continuare obligarea pârâtului la plata unei sume ce include o tranzacție deja desființată și stinsă, instanța nu poate substitui rolul reclamantului pentru a-i recalcula din oficiu acțiunea pe care acesta refuză sau omite să o precizeze. Așa dar, se prezumă că cererea de chemare în judecată, în varianta menținută de lichidator, solicită acoperirea unui „prejudiciu fictiv", infirmat de realitatea extraselor contabile de la dosar.

Prin urmare, temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. a) și g) din Legea insolvabilității nu a fost probat.

Referitor la temeiului invocat de lichidatorul Bostan Tatiana prevăzut la art. 248 alin (1) lit. e) din Legea insolvabilității, care prevede că *pentru ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, persoana culpabilă poate fi atrasă la răspundere subsidiară*, instanța a constatat că, reclamantul a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a pârâtului în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, invocând că acesta a ținut contabilitatea debitorului contrar prevederilor legale. În susținerea acțiunii, reclamantul a invocat un act de control emis de Serviciul Fiscal de Stat, prin care s-au constatat multiple încălcări în evidența contabilă a societății, respectiv: efectuarea unor încasări bănești în numerar, lipsa aparatului de casă și control (ECC) și admiterea unor erori de completare/raportare în declarațiile privind TVA. Reclamantul susține că aceste încălcări fiscale au condus direct la insolvabilitatea societății.

Răspunderea subsidiară a organelor de conducere reprezintă o formă de răspundere civilă delictuală subiectivă pentru faptă proprie. Pentru aplicarea art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 149/2012, nu este suficientă simpla invocare a unor erori contabile, ci este obligatorie probarea cumulativă a: faptei ilicite grave, a culpei pârâtului, a prejudiciului cert și a raportului de cauzalitate directă și determinant între deficiențele de contabilitate și survenirea/agravarea insolvabilității globale a întreprinderii

Instanța reține că scopul normei prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității este sancționarea acelor administratori care distrug contabilitatea, o falsifică în mod fictiv sau o țin într-un mod atât de dezastruos încât fac imposibilă identificarea activelor, pasivelor și a masei debitoare.

În speță, actul de control al Serviciului Fiscal de Stat invocat de reclamant relevă abateri ce țin de disciplina de casă (efectuarea de încasări în numerar în lipsa aparatului de casă) și erori tehnice de raportare a declarațiilor TVA. Aceste fapte

constituie încălcări ale legislației fiscale curente, de natură contravențională sau administrativă, care atrag sancțiuni specifice prevăzute de Codul Fiscal (amenzi, penalități), dar ele nu echivalează cu o lipsă totală a evidenței contabile. Documentele primare ale societății există fizic, tranzacțiile au fost identificate de inspectori, iar administratorul insolvabilității a putut prelua evidența contabilă pentru a stabili activele firmei

Potrivit art. 3 din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, *prin noţiunea de contabilitate urmează a se înţelege un sistem complex de colectare, identificare, grupare*. Prelucrare, înregistrare, generalizare si de prezentare a informaţiilor privind elementele contabile. Astfel, entitatea juridică care are obligația de a ține contabilitatea întreprinderii se conduce de regulile prestabilite de către Legea sus indicată, iar reclamantul, la rândul său, urma să prezinte care este culpa subiectului la ținerea contabilității fictive sau contra legii, să fie constatat și demonstrat prejudiciul cauzat care ar fi agravat starea de insolvabilitate a debitorului și care să fie în legătură de cauzalitate dintre acțiunile pârâtului cu starea de insolvabilitate a debitorului.

Așadar, instanța consideră că, lichidatorul Bostan Tatiana, nu a demonstrat cum aceste pretinse acțiuni au dus la apariția incapacității de plată a debitorului și în ce perioadă a fost ținută o contabilitate contrară legii, precum și modalitatea prin care s-a manifestat aceste acțiuni culpabile.

Deci, nu este suficient doar faptul comiterii acţiunilor prevăzute la art. 248 alin. (1), urmând a fi probat faptul că aceste acţiuni au fost comise cu vinovăţie, precum şi faptul că comiterea acestor acţiuni au dus la insolvabilitatea debitorului. Drept consecință, argumentul respectiv, nu poate fi luat în considerație la examinarea cererii în speță, nefiind probat impactul care ar fi generat apariția stării de insolvabilitate.

Cu referire la temeiul de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, *nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14* instanța relevă următoarele.

Conform art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, *debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care: a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2).*

Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sânt trase la răspundere contravenţională în conformitate cu legea.

Conform art. 10 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, *intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.*

Instanța accentuează că, potrivit art. 14 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat de la apariția unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 10 din Lege, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii acestora.

Respectiv, în vederea determinării începerii curgerii termenului de depunere a cererii introductive, este necesar pentru început de a fi stabilit momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate în raport cu societatea debitoare.

Conform art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, *incapacitate de plată este definită ca fiind – situaţie financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a îşi executa obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale. Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăţi. Reieşind din natura temeiului juridic de atragere la răspundere subsidiară a pârâților instanța evidenţiază că, în speță obiectul probațiunii reprezintă totalitatea faptelor material juridice și procesuale ce necesită a fi constatate pentru soluționarea justă a litigiului*.

Prin urmare, instanța reține caracterul general al argumentului invocat de lichidator, potrivit căruia starea de insolvabilitate s-a materializat prin neexecutarea obligațiilor pecuniare față de creditori în timpul mandatului administratorului Nistor Victoria. Cu toate acestea, lichidatorul a omis să prezinte probe certe și date concrete care să stabilească cu exactitate momentul survenirii temeiului de intentare a procesului de insolvabilitate, respectiv data la care s-a născut obligația legală de a introduce cererea introductivă.

Deci, din datele verificate, instanța constată neprobat temeiul invocat prevăzut în art. 248 alin. (1) lit. h) din legea insolvabilității.

Cu referire la temeiul de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității *comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului***,** instanța relevă următoarele.

Din analiza textului de lege, rezultă cu certitudine că pentru atragerea acestei forme de răspundere, care reprezintă o măsură de excepție în dreptul comercial, este obligatorie întrunirea cumulativă a elementelor răspunderii civile delictuale: fapta ilicită, prejudiciul, raportul de cauzalitate direct dintre faptă și starea de insolvabilitate, precum și vinovăția sub formă de intenție.

Lichidatorul a formulat o simplă prezumție declarativă când a afirmat că pârâtul „a așteptat cu intenție" împlinirea termenului de prescripție. Nu s-a prezentat nicio probă directă (cum ar fi înțelegeri frauduloase secrete cu debitorii sau interese personale/afiliere între pârât și companiile datornice) care să confirme o rea-credință dolosivă a pârâtului. În lipsa unor probe certe, se aplică prezumția de bună-credință în exercitarea mandatului de administrator.

Instanța reține că sarcina probațiunii în dovedirea acestor elemente îi aparține reclamantului-lichidatorului, conform regulilor generale de procedură civilă. Cu toate acestea, argumentele invocate de creditor poartă un caracter pur declarativ, ipotetic și general, fără a fi susținute de mijloace de probă sigure și incontestabile.

În mod special, instanța constată lipsa elementului esențial cerut de textul de lege nominalizat, și anume **intenția** pârâtului. Instanța de insolvabilitate nu este abilitată să cenzureze oportunitatea deciziilor economice, atâta timp cât nu s-a probat reaua-credință a administratorului.

Din analiza rapoartelor financiare ale debitorului rezultă că starea de insolvabilitate a fost cauzată de cu totul alți factori de piață independenți de voința pârâtului, cum ar fi blocajele operaționale curente, lipsa contractelor profitabile și pierderile masive acumulate istoric. Pierderea unor creanțe prin prescripție poate constitui o pierdere contabilă, dar nu s-a probat că exclusiv valoarea acelor creanțe prescrise ar fi salvat societatea de la insolvabilitate sau că stingerea lor a lăsat creditorii fără acoperire, în condițiile în care pasivul global depășea cu mult valoarea totală a acelor debite.

Prin urmare, întrucât lichidatorul nu a răsturnat prezumția bunei-credințe manageriale și nu a adus dovezi riguroase privind caracterul fraudulos al omisiunii, solvabilitatea debitorilor prescriși și legătura de cauzalitate, cererea apare ca neîntemeiată.

Reclamantul a mai solicitat atragerea la răspundere a pârâtului Nistor Victoria invocând încălcarea flagrantă a obligațiilor instituite de art. 27 alin. (3) și

(4) din Legea insolvabilității nr. 149/2012. În motivare s-a arătat că pârâtul ar fi manifestat rea-credință prin netransmiterea documentelor activității economice, a informațiilor patrimoniale și a actelor de evidență contabilă solicitate de administratorul provizoriu, împiedicând astfel întocmirea raportului privind executarea măsurilor de asigurare

Instanța va respinge argumentele invocate de lichidator demonstrând că simpla depășire a termenului (întârzierea), urmată de executarea efectivă a obligației, nu întrunește elementele răspunderii delictuale**,** deoarece actele au ajuns la administrator, iar masa debitoare a putut fi identificată.

Sancțiunea maximă a răspunderii subsidiare pentru aspecte ce țin de documentele contabile intervine atunci când organele de conducere ascund, distrug sau refuză cu rea-credință să predea actele, generând o imposibilitate absolută pentru administratorul insolvabilității de a reconstitui patrimoniul firmei și de a identifica activele

Instanța constată din însăși conținutul cererii de atragere la răspundere subsidiară, că pârâtul a prezentat în cele din urmă toate actele întreprinderii către administratorul insolvabilității. Deși această transmitere s-a realizat mai târziu de termenul inițial acordat, fapta pârâtului constituie o executare tardivă a obligației, iar nu o neexecutare sau o tăinuire frauduloasă a documentelor. Legea insolvabilității nu instituie o răspundere patrimonială automată și totală a administratorului pentru o simplă întârziere procedurală.

Scopul imperativ al normelor din articolul 27 din Legea nr. 149/2012 este de a asigura că administratorul insolvabilității intră în posesia informațiilor necesare pentru gestionarea masei debitoare. Din moment ce actele au fost predate, chiar și cu depășirea termenului, administratorul insolvabilității a intrat în posesia evidenței contabile, a putut analiza tranzacțiile istorice, a întocmit tabelul creanțelor și a evaluat activele societății.

Reclamantul nu a demonstrat că această întârziere temporară a cauzat un prejudiciu material cert masei debitoare (cum ar fi prescrierea unor acțiuni de recuperare a datoriilor sau pierderea fizică a unor bunuri). Pentru atragerea răspunderii subsidiare, reclamantul trebuia să demonstreze că fapta imputată a determinat declinul financiar al debitorului sau a împiedicat definitiv identificarea masei debitoare. O executare tardivă a obligației de predare a documentelor, survenită *după* declanșarea procesului de insolvabilitate, nu are cum să se afle în raport de cauzalitate cu starea de incapacitate de plată a firmei, care s-a cristalizat mult anterior.

Având în vedere că răspunderea subsidiară nu funcționează ca o garanție automată de plată pentru creditori în cazul insuficienței masei debitoare, ci presupune stabilirea certă a unei fapte ilicite intenționate, instanța constată că pretențiile lichidatorului sunt vădit nefondate.

Astfel, instanța de judecată nu a putut identifica concret modul și forma în care managementul defectuos al întreprinderii a condus la starea de insolvabilitate, or, descrierea și probarea activității componente ale managementului defectuos, în fond, nu a fost efectuată.

Rezumând cele invocate pe parcurs, instanța de insolvabilitate reține că la caz nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, ce ar dovedi că apariția stării de insolvabilitate a debitorului este imputabilă anume administratorului statutar al SRL „Trivarnist" Nistor Victoria, care a deținut această calitate până la data intentării procesului de insolvabilitate, sau potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL „Trivarnist" Tatiana Bostan privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statutar al SRL „Trivarnist" Nistor Victoria este neîntemeiată, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a respinge cererea.

În conformitate cu art. art. 238-241 CPC, art.247-248 Legea insolvabilității instanța de judecată,

HOTĂRĂȘTE:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul SRL „Trivarnist" Bostan Tatiana privind atragerea la răspundere subsidiară a administratorului și fondatorului SRL „Trivarnist" Nistor Victoria, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu apel, de persoanele vizate în ea, în termen de 15 zile la Curtea de Apel Nord prin intermediul judecătoriei Edineț, sediul central.

Președintele ședinței,
judecătorul **Natalia Bobu**